

Kylä Tärjestys

Glösrakettu

Ja yhteiseri jälkeen elämiseri suostuttu

Kelwiön Pitäjässä

Sinä 5:nä päivänä Heinä Kuusa Vuonna 1816.

Resolutioni.

Läsnälasketun, Kelmion Pitäjänmiehildä sinä 5 päiw. lähestuluneesa Heinä Kuusa suostutun ja ylöspandun Kylä-Särjestyksen, koettelen Minä hywäri tämän kautta, wahwistaa niiden jälkeelämiseri ja tarkari täyttämiseri, joita se liikuttaa.

Wasan Maan-Cancelliašta s. 3 päiwänä Eoka Kuusa 1816.

Karl de Carnall.

J. J. Grönblad.

Että sitä parempi Järjestys Kylä-kunnissa mahdittaisiin pidettää, on tarpeellinen, että itse kuskakin Kinkerikunnassa Aldermanni eli Kylä-Wanhin, ynnä kahden Bisittarin kansa asetetaan yhderä eli usiammari muoderi kaiken sen jälkeen, kuin Kylän Miehet itse sen hywäri näkemät. Tällä Kylän Wanhimalla on oikeus, koska hän taikka itse näkee tarpeen niin waatiwan, eli hän joldakulda Naburilda tygosanoturi tulee, että kokoon kutsua Kylän-Miehet neuwottelemaan niistä silloin eteentulewaisista asioista; Joka kokoon kutsuminen tapahtuu arwan eli kapulan kautta, sillä tavalla, että se ensi Kylä-Wanhimalda, jonga tykönä tämä arpa aina säilytettämän pitää, lähätetään talo talolda ymbäri koko kinkerikunnan, ja ei ole se yhdellekään sallittu tätä arpaa tykönsä pidättää, waan pitää se wiipymättä Naburin tykö saatettaman. Jos joku tämän laiminlyö, wetäköön sakkoa ensimmäisen kerran 72 kop. hopiasa, ja toisen kerran karkinertaisesti. Joka tällä tavalla kylän miesten kokoonkutsumisesta on tiedon saanut ja yhtä hywin, ilman laillista estettä, siitä itsens poispitää, sakottaa 48 Kop. hopiasa. Jos se usiammasti tapahtuu, wastahakoisuudesta taikka huolimattomuudesta, olkoon sakko kahdesti niin korkia. Nämät sakko rahat pitää Kylä-Wanhimalda, taikka Bisittareilda, eli händä lähinä Jstuilda niillä takaperäisildä ulosotettamaan jotka tämän Kylä-Järjestyksen jälkeen, owat niihin itsensä wiallisiksi tehneet. Ei mahda myös yriskään olla niin peräänajattelema-toin, että hän näisä kokourissa häwettömillä sanoilla rohkenis Kylä-Wanhinda eli jotakuta muuta Nabureista loukata, taikka kiro-sanoihin ja sadattemisiin ulospuhjeta 6 Hopia Rubl. sakon haastolla.

§ 2.

Että itsekukin olis rauhoitettu ja suojeldu omaisuutensa puolesta, on tarpeellinen, että kaikki aidat yhteisten maiden ja niittuin ymbäri pidetään täydellisessä woimassa; Jota warten aita-syyni eli katselemus pitää tapahtuman syryin ja kerrain Aldermannilda taikka yhdeltä Bisittarilda kahden jäswäämättömän Kylä-Miehen läsnä ollessa; Joka syynissä tarkasti perään katsotaan mikä wiallinen on tygö sanomuxella, että se viimeistään Touko Kuun lopussa pitää parattu oleman, niin rakas kuin se sille, jonga aita-osa tässä laitomari löyhtään, mahtaa olla, että ei wetää sakkoa

12:sta kop. hopiasa jokaitsen syllän edestä, ja ilman sitä karinkertaisesti palkita sen wahingon, kuin hänen huolimattomuudensa kautta on tapahtunut.

§ 3.

Koska joku aita usiambain Usamiesten pellow, niitun taikka karjalaituimen ymbäreildä on tuulelta maahan kaattu, eli muutoin kelmottomaksi löytään, pitää se ilman wiivytystä woimaansa pantamaan. Jos joku sen, saadun tiedon jälkeen, olkon se Kylä-Wanhimmalda eli muilta nabureilda, laimin lyö, wetäköön sakkoa 12:nä kopeka hopiasa joka eläimen edestä, kuin sen kautta sisälle pääse, ja palkitkoon siinä siivusa wahingon, niinkuin kylä-kunda kohtuullisiksi löytää.

§ 4.

Kusa weräjät tarpeellisiksi löytään, pitää neet aina siinä woimassa pidettämän, ettei niitten läpitse joku eläin sisälle tulkuna taida. Se takaperänen tässä asiasa wetäköön sakkoa 96 kop. hopiasa ja palkitkoon wahingon. Saman sikon haastolla, olkoon myös se welwotettu, heti kewanimmen tultua keli-riiton alkaisa, kiinni tulkimaan niitä weräijä joita, hän erinäisten ajoinsa tähden on syys talwesta muitten omaisuuten läpitse itsellensä awannut.

§ 5.

Kusa usiambain taikka pellow eli niitut yhden aitauren sisällä suljetut owat, ja maan paikka ojain kaimamisesta waateis, on tarpeellinen, että ojain katselemus pidetään kari kertaa vuodessa; ensimmäinen kewäillä, koska kirsii maasta lähtee, että nähdä saataisiin kuhunga wesi pysäyndy ja kuhunga se parahitten johdattettaa taittaisiin ja toinen syryllä, koska tarkasti peräänkatsottaman pitää kuinga itselukin, niin hywin omaksi kuin nabureinsa hyödytyksiksi on täyttännyt mitä hän on welkapää ollut.

§ 6.

Ne ulosjuoru- ja wirta-ojat, jotka ojain katselemus löytää tarpeellisiksi pitää alati woimassa pidettämän, että wesi saisi siitä wapaan ja estämättömän ulosjuorun. Mutta kusa niin tapahduis, että lähi-kylän miesten tilustat kohtais ja saman weden pysähyttäsiwät, owat he welwotetut sitä tilustains läpitse, ilman wiivytystä kaimamaan ja ulos päästämään. Jos joku sen laimin lyö, sitte kuin hän siitä on tullut tygösanoturi, wetäköön sakkoa 12:nä kop. hopiaa, joka syllän edestä, ja ilman sitä marakoon ojan-kaimajain palkan erittäin. Mitä järwein kaimamiseen tulee, niin ei se koske ja waranna tähän.

§ 7.

Kuusa se wanhasta tavallinen on ollut että kulkia pellon pyörtänoita myöden, olkoon se myös tästä lähin sallittu, sillä ehdolla kuitengin, ettei mahda kukaan sitä pyörtänoin äärefä kaswawaa laihoa maahan, tallata, taikka kiwejä eli kartuja sinne heittää. Mutta kusa joku itsewaldiaasti tekee itsellensä tien toisen uittun eli wainion läpitse, ja siellä heinän alaspollkee, taikka rikki repii aidan, eli awaa sen suljetun weräjän niin että eläimet sen kautta sisälle pääsewät ja wahingota tekewät, olkoon se welkapää wetämään sakkoa 96 kop. hop. ja palkittuon erittäin wahingon kuin sen kautta tapahtunut on.

§ 8.

Koska kewailla talwi kylmöstä, Osa-kumpanein wälillä, joilla pellot yhden aitauren sisällä owat, yhdistys tapahtunut on, pitää kaikki aidat kylwön- teon aikana syrillä, saadun muistuturen jälkeen Kylä-Wanhim-malda, Ufian Omaisilda yhden wuorokauden sisällä 6:den hopia Rubl. sakon haastolla oleman rauhoitetut. Jos joku, sitten kuin kylwetty on, päästäis sisälle eläimens, wetäköön sakkoa jokaisen edestä, ynnä wahingota palkiten 48:ran kop. hopi. ja olkoon saman sakon haastolla pois kieltyt ylösrepiä aitaans kyndöpellon ymbärildä, ellei niin olis, että kaikki osa kumpanit siihen yhteisesti miellyneet owat.

§ 9.

Ei ole se kenellengään sallittu, että syrillä eli talwen tultua lastia eläimiä ruutiin päälle syömään, ennen kuin Kylä-Wanhin on kokoon kutsunut naburit, ja he silloin hawaitsewat sen ilman wahingota taitawan tapahtua. Jos joku muutoin sen tekee, wetäköön sakkoa joka erä 12:dä kop. hops. jokaisen eläimen edestä jonga hän näin muodoin on sisälle lastenut.

§ 10.

Niinkuin ej se ole wäähäri wahingori että hewosia ja muita eläimiä kewailla, sitte kuin kirsi on maasta lähtenyt lastetaan niittihin syömään; sentähden tulee se peräti pois kieltyä, ellei suurin tarwe sitä wadi, ja yhdistys siitä niittu osamiesten wälillä tapahtunut on. Joka tätä vastaan rikkoo, sakotta 48:ran kop. hopiasa jokaisen eläimen edestä.

§ 11.

Ettei niitut mahdais ylös jyrstyi ja sotketuiri tulla, josta suuri wahingo ja taipaus lähestymäisen vuoden kaswosa seuraa; niin on sangen tarpeellinen, että ne syrillä, sitten kuin ne owat kohtuullisesti syötyt, niisä paikoisa, joisa se tapahtua taitaa, kohta kiinni pannaan, sa-

man sakan haastolla kuin edellä kämäisessä §:sa eteen kirjoitettu on; ja olkoon se joka tätä vastaan tekee, ilman sitä heti welwotettu eläimensä niitystä ulosottamaan. Wetelöitä niittyjä ej saada mainitun sakan haastolla ensingään syötettää.

§ 12.

Koska Kylä-Banhin sen itse tarpeelliseri löytää, taikka joldakulda toiselta muistuteturi tulee, että se ylöllinen wesi wainiolda ja erinomattain kylwö-pellolda pitäis uloslaškettaman, pitää yhden miehen joka katilakunnasta määrätyllä ajalla ja hetkellä itsens sisälle löhdyttämän samaa työtä toimittamaan. Jos joku sen laimin lyö, taikka menee pois ennen kuin työ täytetty on, wetäköön sakkoa 96 kop. hop. ja marakoon paitfi sitä, kylä miesten arwon jälkeen, niille, jotka työn hänen edestän-sä toimitit.

§ 13.

Kiisä kylä-kunnissa, joisa yhteiset niitut owat, pitää Kylä-Banhinman kokoon kutsuman Naburit neumottelemaan heidän kansans koska he mieliwät ruweta niittujans niittämään; Ollen he myös welwolliset, yhtä eli usiambata päiwää ennen kuin heinän teon aika sisälle langiaa, sarka jakons pitämään ja toimittamaan 96 kop. hop. sakan haastolla. Jos joku niittää, sitten kuin sarka jako tällä tavalla pidetty on, oikian rajan ylitse naburinsa niitusta, marakoon ruohon eli heinän karinkertaisesti, ja wetäköön ilman sitä sakkoa 12:na Rubl. Hopiasa.

§ 14.

Kaikki tarpeelliset kylä-tjet pitää naburein wälillä jaettaman, pitääköön sitten kulin tie osans niin täydellisessä woimasa että sitä myöden ilman estettä makkustella taitaan. Jos joku laimin lyö parata sitä silda- eli tje-osaa, kuin hänelle määrätty on, taikka on Kylän-Banhimmalda siitä muistutettu, sakottakoon 6 Rubl. Hopiasa. Wastahakoisten edestä olkoon Kylä-Banhimmalla oikeus andaa palkan edestä korjata mikä keltwotoin on, ja sitten ynnä sakko-rahain kansa ulos waatia palkan niinkuin kohtuulliseri löytään.

§ 15.

Kusa usiammalla on tiluria yhden aidan sisällä, ei pidä yhdellekän olemaan saallittu, paitfi yhteisten naaburein yhteistä suostumista, että siellä syöttää eläimiänsä, ehkä se wielä hänen omasa sarasans tapahduis. Jos joku sen tekee, sakottakoon joka erä jokaisen eläimen edestä 96 Kop. Hopiasa.

§ 16.

Syryllä, sitten kuin niityt ovat niitetyt, ej pidä mitään eläindä niihin laskettaman, ennen kuin Kylä-Wanhin on kokoon kutsunut naaburit, ja he ovat yhdistyneet ej vähemmin ajasta kuin myös eläinden luguista ja laadusta, jota he sinne tahtovat laskia. Olkon se myös samoin aiho peldoin kansa sitten kuin he syryllä ovat tyhiäri tulleet ja elo niistä korjatut. Kuka tätä vastaan rikkoo, wetäköön sakkoa 6 Rubl. 96 kop. hopiasa.

§ 17.

Niiden niittuun ylitse, joiden läpitsä, ej walda tie käh, ej mahda yhdellekään olla sallittu ajaa kewailla ja syryllä, sitten kuin kirsi on maasta lähtenyt, ettei ne ylönn sotketuiri ja wahingoitetuiri tulis ja jos aidat niiden ymbäri pitäis korjattaman eli uudesta laitettaman pitää aidaret niihin vielä firren aikana wedettämän. Joka tätä vastaan rikkoo, wetäköön sakkoa joka kerta 6 Rubl. hopiasa.

§ 18.

Joka luvattomasti toisen herne- nauris- eli frydi-maahan itsensä siälle murtaa, ja niitä taikka tallaamisen kautta, eli kaswon ylösnnykkimisellä turmelee olkoon wikapää 96 kop. sakkoon hopiasa. Ellei hän tätä sakkoa rahasa maxaa woi, palkittoon sen työllä, niin myös wahingon arwion jälkeen.

§ 19.

Niille, jotka maitansa usiampiin osihin ovat jakaneet, ja joilla vielä yhteiset metsät ovat, ej mahda, 1 Hopia Rubl. sakon haastolla, olla sallittu niistä hakata, ennen kuin yhtens siihen suostumurensa on jättänyt, ja osottanut sekä misä paikasa että kuinga paljon hakata saadan: Niin kuin myös se tapa peräti pois kjetään että, toisen metzä-sarasta hakata aidaria, seipähiä, lato-hirsiä ja n. e. omalle siinä lähinä olewalle niytullensa. Joka tätä vastaan rikkoo, wetäköön sakkoa 2 Rubl. Hopiasa, ja palkittoon wahingon arwion jälkeen. Jos joku puolella skälillä tulis ylitse woiteturi tainkallaisista wäkiwaltaa tehneensä, ja ej hän näyttää taida, että hän hakuren omalla mettä sarallansa on toimittanut, kähköön tämä täydestä skälistä.

§ 20.

Niin muodoin kuin hawaittu on että potaska nyky-akoihin on ruwettu yli määrän wiljelemän, ej ainoastans maan-asujaamilta, waan myös-

sen kaltaiselta irtaiselta mäeldä, jolla ej omaa mettää ole, joista tapahtuu, että metzät wakkian irtipäästämisellä että muun wahingon matkaansaattamisella perääti turmellaan ja häwitetään; Nijn olkoon se joka tätä vastaan rikkoo, langennut 6 Hopia Rubl. sakkoon, ja käyköön kalu eli potaska jakoon edesandajan, ja metsän omistajan waihella, saati hän puolella skälillä ylitseen woiteturi tulee tain kalaisista wäki waldaa tehneensä. Samaa sakkoon olkoon myös se wikapää, joka toisen metsä-saralla potaska wiljelee, ehkä hän vielä maan asukas olisi, ja jos Kylä-Wanhin itse olisi huolimatoim täästä tarkaa waria pitämään, wetäköön silloin itse saman sakon.

§ 21.

Yhteistä karjan-laiduinda kieldään sisälle-aitaamasta eli niittämästä ilman kaikkein osamiesten suostumusta 6 Hop. Rubl. sakon haastolla.

§ 22.

Jos joku kylän-miehistä ylösajattelis eli löytäis jotaan, kuin olisi sowelias ja tarpellinen kylän ja taloin hyödytyseri, kutsukoon Kylä-Wanhin kokoon yhteiset Raaburit siitä neuvottelemaan: Mutta jos niin tapahduis, että ne saapuille tulleet ej mielistyisi siihen ja tahdoisi sitä parannusta päällensä ottaa, jonga kautta sen kylän hyödytystä etsiwän hywä aikomus tulis estetyri, olkoon hänellä wapaus kutsua muutamia ulkokylän miehistä ja Raabureista, jotka owat ymmärtäwäiset ja toimelliset talon-pitäjät, ynnä jongun käskyläisen kansa maalla, jos se tarpeelliseri nähdään, perään-katselemusta pitämään; Ja jos silloin hawaittais, että Raaburit kylästä ilman syhtä ja perustusta owat olleet sitä vastaan, kuin itse työstä kylän parasta ja hyödytystä päälletarhoittaa, sakottakoon kufin, joka sen tehnyt on 6 Rubl. Hopiasa, ollen he sitä paitsi welkapaät maxamaan peräänkatselemus miesten waiwan, ja toimittamaan niin pian kuin mahdollinen on sen työn, jonga se hywin ajattelewa hyödytseri löysi.

§ 23.

Niisä kylisä, joisa booätällit eli Herrain asuin paikat owat, pitää asujamen niitten päällä, oleman welwotetun tekemään kaikkia yhteistä työtä Raaburein kansa, kaikkia kuin kylän eli taloin hyödytyseri olla taitaa, ja ej mahda hän millään muotua siitä itsiäns takaisin wetää. Jos hän takaperäinen on, olkoon Kylä-Wanhimmalla ja Raabureilla walda palkata hänen työns edestä, ja sitten häneldä ulosottaa työ-palkan ynnä

sakon kansa sen jälkeen kuin asian haarat waativat, ja kylän miehet kokuu-
tuulliseksi löytävät.

§ 24.

Jos joku kylän-miehistä olis pois olewa, koska he Kylän-Wanhimmalda kokoon kutsutaan, toimittakoon heti kotia tulduansa itsellensä tiedon siitä kuin päätetty on, eli muutoin taitaa olla käsketty, ja olkoon sitten welwetettu kaikisa sen jälkeen elämään juuri kuin hän itse olis koulusesa saapuilla ollut.

§ 25.

Ej mahda yrikkään huonekundaisia eli muuta irtainda wäkeä, joista ej juuri hywä sanoma ole, tilustollens ottamaan, ennen kuin Raaburit siihen omat suostuneet, tästä kuitengin eroitetut net oman seurakunnan wanhuuret, jotka kimuloisuudensa eli warattomuudensa vuoksi omat pakoitettut huonetta muitten tykönä itsellensä etsiä: Jos joku sen tekee, wetäköön sakkoa 18 Rubl. Hopiaa, ja olkoon sittengin welkapää senkaldaisia ihmisiä kohta tyköns pois saattamaan, jos kylän-miehet sitä anowat ja sen päälle seisowat.

§ 26.

Solla ej ole hänen tilustansa laillisesti aidatut, josta tapahtua taitais että hewosia, lehmiä ja muita eläimiä niihin sisälle pääsewät, ej mahda se olla hänelle sallittu, että niitä poisajaisansa lyömisen kautta wahingottaa, eli tavalliselda laitumelda karkotta, ellei hän ensin eläinden omistajalle siitä tietoa anna, jos se hänelle on tietty. Joka tätä vastaan tekee, wetäköön sakkoa 96 Kop. Hopiaa, ja palkittkoon wahingon jokaisen eläimen edestä erittäin.

§ 27.

Walkiata paljasna niin kuin päret-sohtoisa ja kekäleisä ej mahdeta taloin wälillä kuljettaa, eikä myös stalleisa, narwetoisa ja muisa ulkohuoneisa. Kaikki tupakin poltaminen näisä paikoisa olkoon myös peräti pois kielty. Samoin ej ole se yhdellekkään sallittu jättää tulda sammuttamata eli perään katsomata kotoan, pirtihin, saunoin eli pajohin, eli sakotkoon se, joka toisin itsens täsä käyttää 6 Rubl. Hop. Kylä-Wanhimman ynnä istujain kansa pitää kahdesti wuodesa syryn ja kewäin wisusti katsoman kaikkein tuli-siain ja tikkain perään koko kinkerikunnasa; ja jotka täsä katselemusesa löyhtään olewan niin wanhat eli muutoin kelmotto-
mat, että walkian wahingo niiden kautta taitais tapahtua, pitää ne heti paikallansa maahan rewittämän ja omistaja wetäköön sakkoa 6 Rubl. Hopiaa.

§ 28.

Kaiken lähes wettä, niinkuin järwein ja jokein warrella, asuwaisten maan asujainden pitää taloinsa ääresä awoina pitämän kuja eli tanhut, jota möyden eläimet estämätä wedelle pääsewät janoansa sammuttamaan. Jos joku sen laiminlyöpi wetäköön sakkoa 6 Rub. Hopiasa.

§ 29.

Että tämän Kylä-Järjestyksen jälkeen, joka vähemmärikin kerran wuodessa, yhteisten Raaburein edesä pitää luettaman, mahdettaiisiin sitä tarkemmin eletää, ej pidä se yhdellekän esteeri kelpaaman, että hänen lapsens, perhens eli Torparins, hänen tietämätäns, Kylä-Järjestystä vastaan owat tehneet, waan olkoon hän, joka Sjändä on talosa, welkapää vastaamaan kaiken sen edestä, kuin hänen huone wäkens tätä vastaan rikkoo; josta siis seuraa, että Sjändä on welwotettu Kylä-wanhimman ja kylän-miesten armion jälkeen sakko-rahat heidän edestäns maraa, ja ottakoon ne jälkens palkollisten palkasta, niin myös työsä eli rahasa Huone-Wäeldäns ja Torpareildäns.

§ 30.

Kusa usiammat kylät rajains kansa tulewat yhteen pelloisa, niituisa ja karjanlaitumisa, pitää heidän oleman welwotetut pitämään sitä Järjestyä ja rauhaa Rabureins kansa kuin Kylä-Järjestyä waatii, ja ne yhteiset asiat ylösotetaan pitäjän kokouresa wanhimmalda Aldermanilda kuin saapuilla on ja ratkaistaan hänelä, niiden toisten läsnä olewaisten Kyläkunnan Aldermannein ja Bisittarein kansa tämän Kylä-Järjestyksen jälkeen.

§ 31.

Ne joitten pelto-sarkain waihella wäli-aidat owat, pitää wältämättömästi ne samat syryllä maahan otettaman, ettei niitten kautta kinoria ja hankeja, laihon turmiori mahdais pellole kokoundua; Joka sen laiminlyöpi sitten kuin hän siitä on Kylän-Wanhimmalda tullut tygö sanoturi, olkoon Kylä-Wanhimmalla oikeus andaa ne maahan hakata, ja marakoon se wastahakoinen työ palkan, ilman sitä että hän sakkoa wetää 48 kop. Hopiasa. Mitä niihin wäli-aitoin tulee, jotka owat kiwestä, ej taida se tähän sowitztaa.

§ 32.

Jolla niin pahan-retkinen ja ilkiä eläin on, jota ej aidat woi pidättää, hyppäämästä ja tufkeumasta peltihin, niittuhin ja muihin maihin, ja ej hän Kylä-Wanhemman eli muiden kylän-miesten tygösanomuksen jälkeen sitä sisälle salpaa, taikka mualle kuljeta olkoon wilapää wetämään sakkoa puolen eläimen arwosta, ja palkittakoon ilman sitä wahingon, kuin sen kautta on tapahtunut.

§ 33.

Kuša Ulko-Pitäjän rajat pelloša, niitusa eli karjan laitumesa tämän pitäjän kylä-rajaja kohtaawat, ja eläimet sieltä kulkeisansa jotaan wahingota tetisiwät, olkoon Kylä-Wanhimmalla oikeus, että niiltä, ehkä toisesta pitäjästä, joitten eläimet pahan teosa tawataan, ottaa ulos se salkko, kuin yhteisten karjan laituiden syöttämisestä on säättty, samalla oikeudella ja perusturella, kuin hän sen siinä kylässä tehdä taitaa, joka hänen peräänkatsumurensa alle kuuluu.

§ 34.

Asundo-taloin, karja-kartanoin, riihten ja saunain ylösrakendamisessa eli muuttamisessa, pitää Kylä-Wanhimman ynnä Istujainsa kansa, uloskatsuman se itselullekin mainitulle huoneelle sowliaisin paikka, johon se rakettaa taitaan. Jos se joka raketa mielii, wastahakoisuuden osottais, päättäkööt kolme Kylä-wanhinda keskenänsä asian, ja olkoon hän 6 Hop. Rubl. sakon haastolla welmotettu ojendamaan itsensä heidän päätörensä jälkeen.

§ 35.

Eurpas kattoja ej mahdeta asundo-kartanoisa yhdenkään huoneen päälle panda.

§ 36.

Kaikki vielä rupulia pitämättömät lapset, pitää, saati ne niin termeet owat, että niihin rupuli istuttaa taitaan, wältämättömästi Rupu-li-Istuttajan tykönä edesannettaman, wältäärensä sitä onnetomuutta ja wahingota, kuin niin usein saastutus eli kulku-rupulin kautta tapahtuu. Jos joku sen laiminhyö, eli tapahduisko se wastahakoisuudesta ja tylyydestä, olkoot senkaldaiset huolimattomat wanhimmat welkapääät wetämään salkkoa 48 Hop. Hopiasa, joka salkko tygö langia seurakunnan köyhille.

§ 37.

Palowiinan, niin myös muitten wälewäin juomain salainen myyminen, tulee seuraamisexi usiammista tulleistä korkioista käskyistä, tämän Kylä-Järjestyksen jälkeen peräti pois kieltöhyri, niinkuin alkua ja juuri kaikellaiseen pahuteen ja hywäin tapain turmelukseen. Joka Kylä-Wanhimman oikeudessa tulee edesanneturi että hän sala krouwia pitää, ja siitä ylitfen woiteturi, wetäköön salkkoa 5 Rubl. Hopiasa; Soupuneet ja wälewilda juomilda raskaudetetut taitaan myös samassa oikeudessa tygöpuhuteldaa ja langetettaa 2 Hop. Rubl. salkoon, jotka salkko-rahatsa moin seurakunnan köyhille tygölangiawat.

§ 38.

Ne tässä Kylä-Järjestyksessä määrätty salkko-rahatsa, taitaan ynnäistuil-

da, Kylä-Wanhimman ja kylän-miesten päätöksen jälkeen, sildä miällisel-
da ulosotetta; Ja jos se, joka sikon alaiseri on joutunut, estelee niitä
maksamasta, olkoon heillä silloin vapaus otta häneldä panti edespandul-
la ajalla, jonga sisällä hän sen mahtaa takasin lunastaa; Mutta jos hän
sen laiminlyö, taitaan panti enemmän tarjowalle myytä, ja mitä sen ar-
mosta yli jää, sitten kuin sakkoon on maksettu, hänelle takaisin annettaa.
Jos joku olisi niin peräänajattelematon ja röyhkiä, että hän tässä tilassa
tappelulla ja haavoittamisella, taikka sopimattomilla sanoilla niitä koh-
telis, jotka ulosmittauksen toimittawat, wetäköön silloin sakkoa 30 Rubl.
Hopiasa.

§ 39.

Että tämä Kylä-Järjestys tulis sitä paremmin voimassa pidetyri,
suostuttiin, että sakko-rahast jaetaan sillä tavalla, että yripuoli tygö tu-
lee yhteisille Kylä-Dikeurille koko pitäjässä, sille muotoa, että jokainen
Uldermannin saapi yhtäsuuren osan, ja jokainen Bisittari samati puolen
sitä vastaan kuin Uldermannin, heidän ahkeruudens ja waiwans edestä;
toinen puoli kulutetaan josta kusa hyödyllisessä työssä kylä-kundain yhteiseri
parhari, jonga tähden se mahtaa olla peräti kielty, että niitä samoja
yhteisissä kokouksia juotawaan ja palowiinaan tuhlat.

§ 40.

Wiimeiseri päätettiin, että jos joku löytää itsellensä kylän-oikeudesa wää-
ryden tapahtuneen, niin tulee hänen siwollisuudella edesandaa sitä pitä-
jän kokouksesa, koska se Wanhin niiden toisten kyläin läsnä olewaisista
Uldermanneista sen ylösottaa, ja yhtenä niiden toisten saapuilla olewais-
ten Uldermannein ja Bisittarein kansa, tämän Kylä-Järjestyksen jälkeen
sattaa hänelle oikeuden: Ja pitää sen, joka ilman syytä sillä muotoa
walituxia edestuuopi, wetämän sakkoa 6 Rubl. Hopiasa.

Buonna ja päiwänä kuin edellä kirjoitettu on.

Carl Gustaf Elfving.

Adam Svanborg.

Johan Bengtilä.

Johan Maunumäki.

Matts Riippa.

Erik Beltari.

Carl Fredr. Alcenius.

Erik Lassila.

Pehr Suonperä.

Jacob Holmqvist.